

Squeezing Lemons on Shabbat

If extracting juice from fruit is considered threshing (dash), does this mean that squeezing a lemon for its juice into tea or onto fish is prohibited on Shabbat?

4. שולחן ערוך אורח חיים סי' שכ סע' ו
מותר לסחוט לימוני"ש.

משנה ברורה שם ס"ק כב

לסחוט לימוני"ש - ובלשונונו ציטרי"ן, והיינו אפילו למשקין. ואף שדרך לסחוט בחול, כיון שאין דרך כלל לסחוט לצורך משקה אלא לטבל בו אוכל הוי כשאר פירות, וכנ"ל בס"א. ואפילו אם הדרך לסחוט בחול לתוך מים שנתנו בהם צוקע"ר לשתות לתענוג, מכל מקום נוהגין העולם להקל לעשות זה בשבת; ואפשר משום דלא מיתסר אלא כשדרך לשתות מי סחיטת הפרי גם בלא תערובות משקה אחר, א"נ דלא מיתסר אלא כשסוחטין מימיו לבד ואח"כ מערבין אותם, אבל אם המנהג לסחוט מימיו לתוך משקה אחר ליתן בו טעם שרי [ב"י וט"ז]. ולפ"ז בזמן הזה, שידוע שממלאין חבית למאות לשתות עם פאנ"ש באיזה מקומות, צריך עיון גדול אם מותר לסחוט בשבת לתוך משקה, דאפשר דדמי לתותים ורמונים כיון דדרך לסחוט בכלים בפני עצמם; וע"כ צריך לזהר שיסחוט מקודם על הצוקער בפני עצמו, דהוי כמשקה הבא לאוכל. וכן לסחוט לתבשיל ועל גבי האוכל פשיטא דשרי, וכנ"ל בס"ד...

5. שמירת שבת כהלכתה פרק ה ההערה
שלמטה מסע' ב

ומותר לחתוך לימון לחתיכות ולשימן בתוך משקה, כגון במים קרים או בתה (בשבת יקפיד שלא תהא היד סולדת בו, או שיהא נתון בכלי שלישי) ולית לן בה שתסחטנה מאליהן, אולם אסור לסוחטן ביד או בכפית אפילו בעודן במשקה.

1. שולחן ערוך אורח חיים סי' שכ סע' א

זיתים וענבים, אסור לסחטן (ע"ל סי' רנ"ב ס"ה); ואם יצאו מעצמן, אסורים אפילו לא היו עומדים אלא לאכילה. ותותים ורמונים, אסור לסחטן; ואם יצאו מעצמן, אם עומדים לאכילה, מותר; ואם עומדים למשקים, אסור. ושאר כל הפירות, מותר לסחטן. הגה: ובמקום שנהגו לסחוט איזה פירות לשתות מימיו מחמת צמא או תענוג, דינו כתותים ורמונים; אבל אם נהגו לסחוט לרפואה לבדו, אין לחוש (ב"י). וכל זה דוקא לסחוט אסור, אבל מותר למצוץ בפיו מן הענבים המשקה שבהן וכ"ש בשאר דברים (ב"י בשם ש"ל). ויש אוסרין למצוץ בפה מענבים וכיוצא בהם (הגה"מ פכ"א).

משנה ברורה שם ס"ק א, ב

אסור לסחטן - והסוחטן חייב משום מפרק דהוא תולדה דדש:

וע"ל סי' רנ"ב - דשם נתבאר לענין טעינת הקורה מבעוד יום על זיתים וענבים.

2. גמרא, שבת דף קמד עמוד ב

אמר רב יהודה אמר שמואל: סוחט אדם אשכול של ענבים לתוך הקדרה, אבל לא לתוך הקערה. אמר רב חסדא, מדברי רבינו נלמד: חולב אדם עז לתוך הקדרה, אבל לא לתוך הקערה. אלמא קסבר: משקה הבא לאוכל - אוכל הוא.

רש"י מסכת שבת דף קמד עמוד ב

לתוך הקדרה - של תבשיל לתקנו, דמוכחא מילתא דלאו למשקה בעי ליה, אלא לאוכל, ואין זה דרך פריקתו, והוי כמפריד אוכל מאוכל.

3. שו"ת הרא"ש כלל כב סימן ב

וששאלת: על סחיטת לימוניש; נראה שהם בכלל שאר פירות, שמותר לסחטן; שאין דרך כלל לסחוט לימוניש לצורך משקה, אלא לצורך אוכל, ומותר לסחטן בשבת.